

Cymdeithas Deiliaid Angorfeydd Doc Fictoria (VDBHA) Adroddiad y Cadeirydd, CCB 2024

Yn dilyn effeithiau aflonyddgar Covid yn 2020, cawsom flwyddyn gymharol ddigynnwrf yn 2022-23, ac roedd y Pwyllgor Gwaith wedi rhagweld y byddai 2023-24 yn debyg iawn. Ond, fel y dywedodd y Prif Weinidog Macmillan "Events, dear boy, events!". A bu o leiaf ddau ddiwyddiad VDBHA arwyddocaol yn ystod y deuddeg mis diwethaf.

Y cyntaf, wrth gwrs, oedd methiant trychinebus giât Doc Fictoria ym mis Mehefin. Golygfa ddigalon iawn oedd yr ehangder sgleiniog o fwd ar draws y Doc, fel yr oedd y cychod oedd yn hanner cilbren drosodd ar hyd y mur gorllewinol. Yn ffodus, gweithiodd Iwan, Dave a'u cydweithwyr yn ddiflino, gan gynnwys sesiynau dros nos, a llwyddodd i gael atgyweiriad dros dro wedi'i wneud yn brydlon iawn. Hwn oedd y tro cyntaf i'r rhan fwyaf ohonom weld y doc yn cael ei ddraenio o ddŵr, ac roedd yn syndod gweld pa mor bell allan i'r doc mae'r llithrfa'n ymestyn. Mae'r Harbwr Feistr wedi ein hysbysu bod Cyngor Gwynedd yn ymwybodol o'r sefyllfa yn ymwneud â Doc Fictoria yn gyffredinol a'r giât yn arbennig, a'u bod wedi ymrwymo i gynllun gwasanaeth tymor hwy, gan gynnwys system fecanwaith amddiffyn.

Yr ail bwynt oedd ymadawiad ein Docfeistr, Iwan Rees-Jones oedd wedi olynu'r diweddar Mark Shackleton. Yn ei gyfnod cymharol fyr, roedd Iwan wedi dod yn ffigwr hoffus iawn, nid yn lleiaf oherwydd ei agosrwydd a'i barodrwydd i helpu pryd bynnag y byddai problemau'n codi, fel y tystiwyd gan ei waith clodwiw yn ystod methiant y giât. Rwy'n siŵr ein bod ni i gyd yn dymuno'n dda iddo ar gyfer y dyfodol. Fel y gwyddoch mae'n siŵr, mae Iwan wedi cael ei olynu gan Robert Coulon. Mae sawl deiliad angorfeydd eisoes wedi cwrdd â Rob, ac rydym i gyd yn edrych ymlaen at berthynas gydwethredol a chynhyrchiol ag ef.

Cyfarfu'r Pwyllgor Gwaith ym mis Mai, Gorffennaf a Hydref, 2023, ac mae hefyd wedi trafod materion mewn tua 50 o negeseuon e-bost yn ystod 2024. Roedd pwyllgorau VDBHA blaenorol wedi'u cadeirio'n olynol, ac yn llwyddiannus, gan John O'Sullivan, Pam Wrench a Chris Jones wedi annerch y rheolau a'r rheoliadau sy'n llywodraethu'r berthynas rhwng deiliaid angorfeydd a'r CHT. Mae'r ddwy flynedd ddiwethaf wedi canolbwyntio'n bennaf ar roi buddion eu gwaith ar waith, gan ganolbwyntio ar faterion ymarferol megis darparu trwyddedau meysydd parcio, ac ailadeiladu toiledau, ynghyd ag iawndal i ddeiliaid angorfeydd dan rai amgylchiadau.

O ran cyfarfodydd y Pwyllgor presennol, pryder a godwyd gan rai aelodau dros y flwyddyn ddiwethaf yw presenoldeb y Docfeistr ar y pryd Iwan Rees-Jones, yr Harbwrfeistr (Dave O'Neil), a chynrychiolydd Cyngor Gwynedd (Gerwyn Owen). — y ddau olaf fel sylwedyddion — yn rhai o gyfarfodydd ein Pwyllgor. Yn ôl fy nghofnodion, digwyddodd hyn yn y cyfarfodydd ar 19 Mai (Dock Master) a 7 Gorffennaf (Dock Master, Harbwr Feistr, cynrychiolydd y Cyngor).

Dylid nodi mai'r Docfeistr, Iwan, oedd yr Ysgrifennydd Aelodaeth ar yr adeg hon. Roedd wedi'i gynnig, ei eilio a'i dderbyn yng Nghyfarfod Cyffredinol Blynyddol 2023, pan na chodwyd unrhyw wrthwynebiadau. Mantais hyn oedd, nid yn unig nad oedd neb arall wedi cynnig sefyll am y swydd, ond bod gan Iwan gysylltiadau cyfredol ar

gyfer holl ddeiliaid angorfeydd yn y Doc. Mantais arall yw bod Dave a Gerwyn wedi gallu darparu atebion yn y fan a'r lle i gwestiynau gwybodaeth, a thrwy hynny gyfrannu at effeithlonrwydd ein trafodion. Gallaf sicrhau aelodau nad yw eu presenoldeb wedi dylanwadu mewn unrhyw ffordd ar farn aelodau'r Pwyllgor. Serch hynny, efallai y bydd hwn yn fater i'w drafod gan unrhyw bwyllgor yn y dyfodol.

Dros y flwyddyn mae aelodau wedi codi mater iawndal mewn perthynas â dwy set o amgylchiadau. Yn gyntaf am y diffyg cyfleusterau ar ddau achlysur, sef methiant y giât ym mis Mehefin a digwyddiad y Cychod Pŵer ym mis Awst. Rwyf wedi ysgrifennu at y Docfeistr a Chyngor Gwynedd ar sawl achlysur yn ystod y 12 mis diwethaf. Dywedwyd wrthyf fod gwerthfawrogiad o'n safbwynt ar ran yr awdurdodau, ond rydym yn dal i aros am benderfyniad.

Yn ail, ac mae hon yn gŵyn barhaus, iawndal i ddeiliaid angorfeydd nad yw eu cychod yn eu cychod am gyfnodau hir (e.e. yn cael eu tynnu allan dros y gaeaf, neu ar daith o amgylch y Med yn yr haf) a lle mae'r angorfa wag wedi'i rhentu i perchennog cwch arall. Hyd yma nid ydym wedi cael ymateb cadarnhaol gan yr awdurdodau.

Pwynt arall lle rydym yn aros am ymateb cadarnhaol yw elifiant yn y Doc: un ffynhonnell yw mewnlif Afon Cadnant ar wal ddwyreiniol y doc. Mae hyn yn cael ei achosi'n bennaf gan orlifau sy'n cael eu hysgogi gan Dŵr Cymru pan fo glaw trwm – ac mae llawer o law trwm wedi bod yn ystod y flwyddyn ddiwethaf. Rwyf wedi ysgrifennu at Dŵr Cymru ond hyd yn hyn dim ond ateb dros dro a gefais. Mae rhywfaint o elifiant hefyd yn cael ei gludo i mewn drwy'r mewnlif yng nghornel gogledd ddwyreiniol y doc (ger bwyty'r Harbwr). Yn ôl y Cyngor daw hyn o ddraeniau sy'n casglu dŵr wyneb. Rwyf hefyd wedi codi'r mater hwn gyda Dŵr Cymru. Fe'n hysbyswyd hefyd fis Gorffennaf diwethaf bod cwmni bioleg y môr yn cael ei gysylltu i brofi'r dŵr yn y doc, gyda'r costau i'w talu gan y Cyngor/CTD, ond hyd yma nid oes gennym unrhyw wybodaeth bellach am hyn.

O ran estyn allan i'r gymuned leol, ac er mwyn annog pobl ifanc yng Nghaernarfon i hwylio, awgrymwyd, o arian yn caniatáu, y dylai'r VDBHA ariannu dau blentyn ysgol lleol i wneud cwrs hwylio byr ym Mhlas Menai National Outdoor. Canolfan. Mae cyrsiau byr yn costio £145.00 ar hyn o bryd. Mae'n amlwg bod lluo o gwestiynau ymarferol ymhlyg mewn cam o'r fath, ond efallai y bydd y VDBHA yn dymuno gwneud penderfyniad mewn egwyddor. Efallai y bydd hyn yn cael ei drafod yn ein Cyfarfod Cyffredinol Blyneddol 2024, neu'n methu â hynny, drwy e-bost ymhlith aelodau.

Erbyn i chi ddarllen hwn, bydd y rhan fwyaf o ddeiliaid angorfeydd wedi cyflwyno'r Arolwg VDBHA blyneddol. Roedd y Cyngor wedi awgrymu ein bod yn addasu'r arolwg i'w wneud yn debycach i un Cymdeithas Angorfeydd Pwllheli, gan gyfuno'r ddau o bosibl hyd yn oed. Edrychais ar arolwg Pwllheli, ond yn y diwedd roedd y ddau farina mor wahanol fel y byddai'r cyfuno canlyniadol yn anhylaw, felly ni aethpwyd ar drywydd yr awgrym hwn y tro hwn. Ar hyn o bryd, mae ein cwestiynau arolwg yn wrthrychol, gyda detholiadau o ddewis o opsiynau, a hefyd yn oddrychol, gydag adran sylwadau ar gyfer y rhan fwyaf o gwestiynau. Fodd bynnag, rydym yn ymgynghori â'r awdurdodau i weld a oes ganddynt unrhyw bwyntiau arwyddocaol yr

hoffent eu cynnwys. Hyd yma mae ein harolygon wedi cynnwys materion a godwyd gan aelodau yn gyfan gwbl.

Yn olaf, o ran ymadawiadau dylem grybwyll bod John McDonald, gweinyddwr CHT wedi ymddeol ym mis Ebrill 2023. Diolchodd y pwyllgor i John ar y pryd, ond hoffwn gofnodi diolch y CCB i John am ei waith effeithiol dros nifer o flynyddoedd. Mae John wedi cael ei ddisodli gan Jennifer Jones. Mae Jennifer wedi profi'n alluog iawn, a hyderaf y bydd y swydd yn rhoi boddhad iddi.

Ymadawiad arwyddocaol arall eleni yw un ein Trysorydd, Keith Elford. Mae Keith wedi bod yn drysorydd ers sefydlu'r VDBHA, ac mae wedi bod yn eithriadol o effeithiol. Bydd colled fawr ar ei ôl. Byddaf yn ymddiswyddo fel Cadeirydd, gan y byddaf yn 80 mewn ychydig wythnosau; mae angen i feddyliau mwy awyddus gymryd yr awenau. Trwy gyd-ddigwyddiad llwyr ac anffodus, bydd ein Hysgrifennydd, Lisa Sparkes, a'i phartner, Dan Farrimond, sy'n Is-Gadeirydd, yn rhoi'r gorau i'r swydd oherwydd amgylchiadau domestig. Menter i'w groesawu gan Lisa oedd trefnu cyfarfod Nadolig i ddeiliaid angorfeydd yn nhafarn yr Anglesey ym mis Rhagfyr. Roedd gan Lisa mewn cof fentrau eraill ar gyfer cynulladau eraill a fyddai wedi ychwanegu dimensiwn cymdeithasol diddorol i weithgareddau'r VDBHA. Bydd colled ar ei hôl hi hefyd.

Ein gobaith brwd yw y bydd swp newydd o ddeiliaid angorfeydd, o bosibl gyda blaenoriaethau eraill, yn cymryd lle'r tîm sy'n gadael. Os oes gennych unrhyw broblemau neu welliannau penodol i'w cynnig, ystyriwch ymuno â'r Pwyllgor Gwaith. Os na fydd neb yn camu i fyny, bydd y VDBHA wrth gwrs yn cael ei diddymu, yn debyg i'r hyn a awgrymir yn Adran 6 o'r Cyfansoddiad "Dissolution of the Association".

Cyn i mi arwyddo, diolch yn ddiffuant unwaith eto i Dave, Rob a'u tîm am gadw llygad ar bethau yn y Doc, ac am fod bob amser wrth law i helpu – yn enwedig roedd Dave yn rhedeg y giât yn wirfoddol ar Ddydd Nadolig yn ym marn i, tu hwnt i galwad dyletswydd, ac enghraifft wir o'i ymrwymiad i ddeiliaid cychod.

O'm rhan i, dyma, gobeithio, hwyl fawr, ffarwel a da bo chi! Edrychaf ymlaen at weld llaw newydd ar llyw y VDBHA yn fuan iawn!

Eddie Williams
Cadeirydd, VDBHA
20fed Mawrth, 2024